

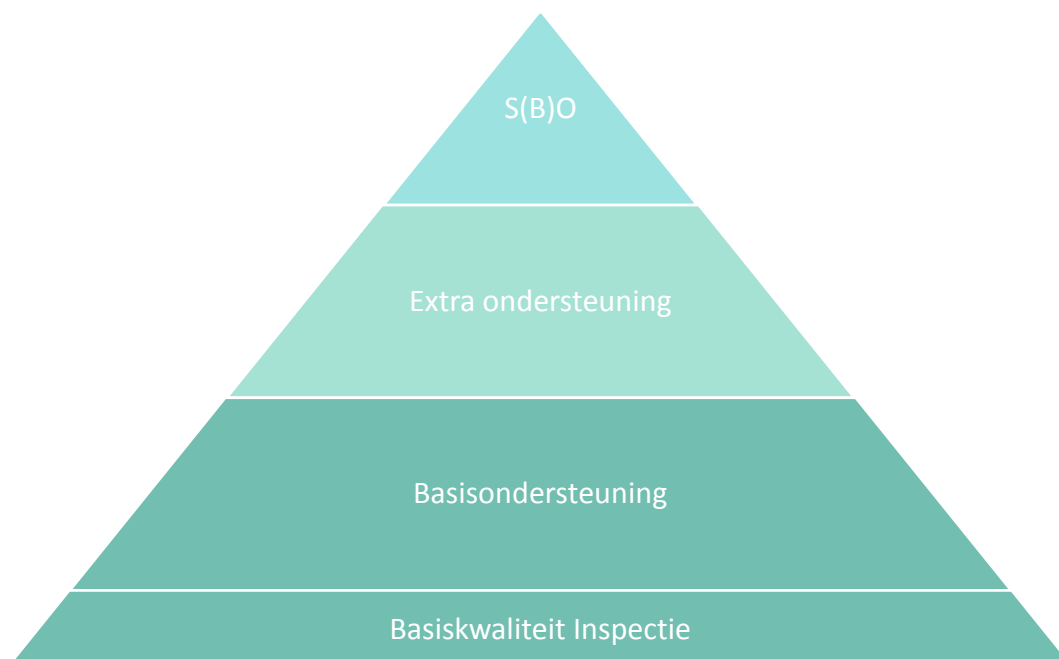
Basisondersteuning Samenwerkingsverband Stromenland

Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband Stromenland is met diverse gremia gezamenlijk gekomen tot deze notitie basisondersteuning. De procesgang is als volgt verlopen; de platform coördinatoren hebben een concept basisondersteuning opgesteld en dit afgestemd met hun platformbesturen. Vervolgens is binnen verschillende platforms het concept met betrokkenen besproken waaronder schooldirecteuren, IB-ers en onderwijsondersteuners. De opmerkingen en aanvullingen zijn meegenomen in de definitieve notitie. De bestuurder van samenwerkingsverband Stromenland heeft de basisondersteuning vastgesteld, de OPR en deelnemersraad zijn geïnformeerd.

Basisondersteuning en extra ondersteuning

In de basisondersteuning staat welke bekwaamheidseisen aan het personeel worden gesteld en wat de mogelijkheden van de school zijn om ondersteuning in te zetten. De basisondersteuning zorgt dat ouders weten wat zij tenminste van iedere school binnen het samenwerkingsverband mogen verwachten op het gebied van onderwijs en onderwijsondersteuning. De beschreven basisondersteuning in deze notitie is van toepassing op alle reguliere po scholen binnen samenwerkingsverband Stromenland. De extra ondersteuning wordt ingezet wanneer het ondersteuningsmogelijkheden betreft die de basisondersteuning overschrijden. Deze extra ondersteuning kan worden georganiseerd in de vorm van arrangementen. De zware ondersteuning betreft lesplaatsen in het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs.

Binnen samenwerkingsverband Stromenland is de basisondersteuning ingevuld middels de volgende drie onderdelen:

- A. Bestuurlijke afspraken rondom basisondersteuning
- B. 10 Beloftes rondom basisondersteuning
- C. Voorbeeld van een uitwerking van de 10 beloftes (bijlage 1)

Onderstaand de toelichting en uitwerking van deze onderdelen.

A. Bestuurlijke afspraken rondom basisondersteuning

Deel A bestaat uit algemene bestuurlijke afspraken. Dit betreft de basisafspraken waar alle schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband zich aan conformeren.

- Alle scholen binnen het samenwerkingsverband voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie (en hebben een basisarrangement).
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de realisering van het niveau van basisondersteuning op hun scholen en leggen hierover verantwoording af aan het samenwerkingsverband.
- Handelingsgericht werken vormt het uitgangspunt van de basisondersteuning. Alle schoolbesturen in de organisatie van SWV Stromenland passen deze toe.
- Scholen/schoolbesturen ontvangen gelden en faciliteiten ter realisatie van de ambities van passend onderwijs. Deze zijn voor het realiseren van de basisondersteuning en, als deze gerealiseerd is, voor verbreding/verdieping ervan.

B. Tien beloftes rondom basisondersteuning vanuit swv Stromenland

Hoe willen we passend onderwijs binnen Stromenland vormgeven? Welke kennis en vaardigheden moeten dan binnen elke school voorhanden zijn? Wat moeten scholen presteren ofwel, wat verstaan we onder basisondersteuning binnen Stromenland? We geven dit weer middels tien beloftes. Tien beloftes die aangeven hoe wij passend onderwijs zien binnen Stromenland.

10 beloftes en uitgangspunten rondom de basisondersteuning van Stromenland

Een stevige basis in de school	1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.
	2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.
	3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.
	4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.
een preventieve aanpak in de groep	5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.
	6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
	7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.
lichte ondersteuning in de groep	8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.
	9. We beschikken over de kennis en vaardigheden voor lichte interventies.
consultatieve ondersteuning en samenwerking	10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Bijlage 1

C. Voorbeeld van een uitwerking van de 10 beloftes

Een stevige basis in de school

1. We voeren transparant beleid op het gebied van ondersteuning aan leerlingen.

- De school¹ kent en hanteert de ondersteuningsroute van het samenwerkingsverband.
- De school hanteert een interne ondersteuningsstructuur met duidelijk belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Elke school heeft één aangewezen contactpersoon voor vraagstukken rondom ondersteuning.
- De school beschikt over de volgende beleidsstukken en medewerkers passen deze toe:
 - Protocol voor medische handelingen²
 - Meldcode
 - Veiligheidsplan
 - Dyslexieprotocol
 - Dyscalculieprotocol

Wet- en regelgeving rondom het schoolondersteuningsprofiel

- Elke school binnen Stromenland heeft een schoolondersteuningsprofiel.
- De school heeft haar schoolondersteuningsprofiel na overleg met het team vastgesteld.
- Scholen stellen het schoolondersteuningsprofiel vast na instemming van de MR.
- Het schoolondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.

2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.

- Teamleden werken volgens een effectieve pedagogische aanpak om goed gedrag te bevorderen (denk hierbij aan De Vreedzame school, PBS, Leefstijl en oplossingsgericht werken).
- De school hanteert een leerlingvolgsysteem waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.
- De school beschikt over een pestprotocol als onderdeel van een gedragsprotocol en teamleden passen deze toe.

¹ In de uitvoering van basisondersteuning hebben verschillende gremia elk een eigen rol. In deze omschrijving van basisondersteuning wordt onderscheid gemaakt in 'de school', 'teamleden' en 'leerkrachten'. Er is bewust voor gekozen om geen verdere invulling te geven, bijvoorbeeld in termen van 'de schooldirecteur' of 'de IB'er'. De manier waarop invulling wordt gegeven aan de basisondersteuning, daarin kan de school namelijk zelf keuzes maken en afhankelijk daarvan worden taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden belegd. Wel is het van groot belang dat binnen de scholen de verschillende taken (en daarmee verantwoordelijkheden) duidelijk worden toebedeeld.

² Een protocol voor medische handelingen is belangrijk op school en wordt benoemd in het referentiekader passend onderwijs. Het draagt zorg voor meer eenduidig handelen tussen leerkrachten.

3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.

- Zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken:
 - Onderwijs- en opvoedbehoeften van het kind staan centraal.
 - Het gaat om wisselwerking en afstemming tussen kind, onderwijs en opvoeding (systeemdenken).
 - De leerkracht doet ertoe.
 - Positieve aspecten van kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang.
 - Constructieve samenwerking met alle betrokken partijen.
 - Het handelen is doelgericht.
 - De werkwijze is systematisch en transparant.

- Teamleden beschikken over een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- en opvoedingsbehoeften te begeleiden.
- Teamleden staan open voor feedback, reflecteren op hun eigen rol en trekken daaruit conclusies voor hun handelen.
- We zijn daadkrachtig
- De school onderschrijft de uitgangspunten van HGW en medewerkers passen deze toe in hun handelen.
- De school faciliteert teamleden hun handelingsgerichte en opbrengstgerichte vaardigheden te ontwikkelen.
- De school evalueert jaarlijks de inzet en opbrengsten van de (extra) ondersteuning aan leerlingen en registreert dit.
- De school toont aan waarvoor de ondersteuningsmiddelen (beschikbaar gesteld door het samenwerkingsverband) worden ingezet en wat het effect hiervan is (geweest).

4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.

- Bij een (tussentijdse) aanmelding wordt een gesprek gevoerd tussen school en ouders (en eventueel de leerling).
- Voor alle leerlingen vindt een (informatie)overdracht plaats. Dit geldt voor de overgang vanuit de voorschoolse voorziening en bij de overgang naar een andere school.
- Leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden middels een gesprek overgedragen. Dit geldt zowel voor de overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen als bij de overgang naar een andere school.
- Binnen de school worden leerlingen middels een (schriftelijk) overzicht en gesprek overgedragen naar een volgende groep of een andere leerkracht.

Een preventieve aanpak in de groep

5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.

- Leerkrachten benoemen in hun plan de doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.
- Leerkrachten bespreken cyclische en planmatig hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van plannen met een deskundige binnen school.

6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. Hierbij leggen we de lat hoog en benutten we al onze talenten.

- Leerkrachten stemmen het onderwijs (de aangeboden leerinhouden, instructie, verwerkingsopdrachten en onderwijstijd) af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
- Leerkrachten realiseren een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving.
- Leerkrachten werken met een doelgericht plan, tenminste voor de vakken rekenen, Nederlands en sociaal-emotionele ontwikkeling, waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven.
- Binnen de school is sprake van een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dit geldt bijvoorbeeld ten aanzien van de afstemming en differentiatie in het onderwijs, maar ook voor de fysieke mogelijkheden van het schoolgebouw.

7. We werken open en transparant samen met ouders en leerlingen.

- Leerkrachten en de school betrekken ouders als partner en ervaringsdeskundige bij de ontwikkeling van de leerling.
- Ouders informeren de school over alle relevante zaken betreffende de zorg en ondersteuning van hun kind.
- Leerkrachten betrekken ouders vroegtijdig (bij de analyse van de situatie en het uitvoeren van de aanpak) wanneer lichte ondersteuning noodzakelijk is.
- Ouders zijn aanwezig bij besluitvormende besprekingen van hun kind.
- Leerkrachten en ouders informeren elkaar tijdig en regelmatig over de ontwikkeling van de leerling.
- Leerkrachten betrekken leerlingen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- Ouders zijn degenen die de bewuste keuze maken voor een school.

Lichte ondersteuning in de groep**8. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies op school.**

- Alle leerkrachten beschikken over basiskennis en vaardigheden op het gebied van:
 - (lichte) ondersteuningsvragen op terreinen als Nederlands en rekenen (zoals dyslexie en dyscalculie) en leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
 - (lichte) ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied en gedragsondersteuning.
- Binnen het team zijn specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over:
 - ondersteuningsvragen op terreinen als taal, lezen, rekenen (zoals dyslexie en dyscalculie) en leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
 - (lichte) ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied en gedragsondersteuning;
 - (lichte) ondersteuningsvragen rondom medische ondersteuning en (senso)motorisch en logopedisch gebied.
- De school heeft een kwalitatief ondersteuningsaanbod bij ondersteuningsvragen op het gebied van:
 - (lichte) ondersteuningsvragen op terreinen als Nederlands en rekenen (zoals dyslexie en dyscalculie) en leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
 - (lichte) ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied en gedragsondersteuning;
 - (lichte) ondersteuningsvragen rondom medische ondersteuning en (senso)motorisch en logopedisch gebied.

9. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.

- De onderwijs-, opvoedings-, en ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van het kind, de groep, de leerkracht, de school en het gezin staan centraal in elke casus.
- Leerkrachten observeren de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep de leerstof en de evt. thuissituatie.
- Leerkrachten signaleren (op basis van basiskennis en vaardigheden) vroegtijdig extra onderwijsbehoeften bij leerlingen met:
 - (lichte) ondersteuningsvragen op terreinen als Nederlands en rekenen (zoals dyslexie en dyscalculie);
 - (lichte) ondersteuningsvragen van leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
 - (lichte) ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied en gedragsondersteuning;
 - (lichte) ondersteuningsvragen op (senso)motorisch en logopedisch gebied.
- Leerkrachten stellen op basis van een handelingsgerichte analyse van de verzamelde gegevens (observaties, gesprekken, toetsanalyses) vast wat de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling zijn op basis van stimulerende en belemmerende factoren.
- Leerkrachten stellen op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling de persoonlijke ondersteuningsbehoefte en ontwikkelambitie vast.

- De school stelt voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft (overstijgend aan de basisondersteuning) en hierdoor buiten het plan valt - in overleg met ouders – een ontwikkelingsperspectief vast.
- De ontwikkelingsperspectiefplannen voldoen aan de wettelijke criteria en omvatten in elk geval de (verwachte) uitstroombestemming, de onderbouwing hiervan en de te bieden extra ondersteuning.
- Het ontwikkelingsperspectiefplan wordt tenminste een keer per schooljaar met ouders geëvalueerd.
- Leerkrachten gaan een partnerschap aan met ouders, om zo vroegtijdig extra behoeften te signaleren op terreinen als onderwijs, opvoeden en opgroeien.
- Leerkrachten signaleren (op basis van basiskennis en vaardigheden) vroegtijdig opgroei- en opvoedproblemen en werken hiertoe samen met opvoedondersteuners.

Consultatieve ondersteuning en samenwerking

10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

- De onderwijsondersteuner vanuit het samenwerkingsverband en platform is voor de school een belangrijk partner voor advies en samenwerking bij extra ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs.
- De school weet welke expertise op andere scholen binnen het platform en samenwerkingsverband beschikbaar is en maakt hier indien nodig gebruik van.
- Scholen werken samen met ketenpartners en bieden met deze ketenpartners extra ondersteuning bij ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren.
- De opvoedondersteuner is voor de school een belangrijke partner voor advies en samenwerking op het gebied van opvoeden en opgroeien.
- De school meldt verzuim van leerlingen conform regionale afspraken bij de leerplichtambtenaar.